

Hoe pas je als arbiter de acht rechten toe?

Ik geef twintig door mij ontvangen probleemsituaties. Met de rechten die je daarop kunt loslaten. Mijn aanpak begint telkens op de volgende pagina zodat je eerst je eigen aanpak kunt 'componeren'.

De meeste rechten overlappen elkaar. Het grote voordeel daarvan is dat je in veel gevallen kunt kiezen welk recht je uit de kast haalt. Ieder mens is immers uniek, zeker in het veelzijdige ambt van bridgearbiter is het dan alleen maar aangenaam als je het recht kunt kiezen waar jij je zelf het prettigst bij voelt. Want de belangrijkste voorwaarde is dat je met plezier kunt en zult arbitrereren! Het is dus heel goed mogelijk dat jij met een ander recht aan de slag gaat dan een collega of ik.

Na de 20 praktijkvragen geef ik een korte nabeschuiving.

Zaak 1

Zuid is leider in een spel en maakt de derde slag in de hand. Leider zuid neemt even bedenktijd en dummy noord verschuift ondertussen zijn ♣H waarop oost ♣A snel bijspeelt. "Ho ho" zegt de leider "jij bent helemaal niet aan de beurt want de dummy moest niet voorspelen." Waarop oost geschrokken zijn aas terugneemt en ♣7 op tafel legt.

Ik word door de leider geroepen en krijg van hem te horen wat er gebeurd was.

Oost meldt dat hij bijspeelde omdat de dummy ♣H opnam en daar trok hij de conclusie uit dat dummy voorspeelde.

"Ik legde ♣H alleen maar recht", zei dummy. "En ik heb dummy helemaal geen opdracht gegeven om iets voor te spelen", zei de leider. "Ja maar", zei Oost, "ik ben nogal doof (dat klopt en is algemeen bekend) en vaar meer op wat ik zie dan op wat ik (niet) hoor. Dus toen ik de dummy ♣H zag pakken, dacht ik dat hij die ging voorspelen. En vanwege de commotie die ontstond raakte ik in de war, kwam in de veronderstelling dat niet dummy maar ik kennelijk moest voorspelen, en speelde toen ♣7.

Ik heb gezegd dat ik er helemaal vanuit ging dat oost te goeder trouw handelde en dat het voor iedereen natuurlijk een vervelend gebeuren was, maar dat het spel natuurlijk niet meer normaal verloopt als iemand twee kaarten heeft laten zien (♣A en ♣7) en dat de spelregels er zijn om het kwaad zo goed mogelijk te beperken. De leider eiste dat ik dus gewoon de spelregels toepaste en daar staat niets in over uitzonderingen voor gehandicapten.

Oost bleef verder die avond min of meer van de kaart en ik wenste even dat ik in een club speelde waar dit soort zaken wordt opgelost met "Neem maar terug joh, ik heb niets gezien".

Rob:

Ik zou hier **Recht 4** toepassen. Het recht om een 'vreemde' beslissing te nemen'. Vooral na een vergissing als gevolg van een - bij vriend en vijand bekende - handicap voorkomen we elke mogelijke schade. ♣A en ♣7 gaan gewoon terug in de hand en aan de partner van oost wordt gevraagd geen rekening te houden met die informatie.

Is dat voor west te veel gevraagd, wat ik graag uitsluit, dan kun je alsnog de beide klaverenkaarten uitroepen tot (grote) strafkaart.

Zaak 2

Gisteren gebeurde het volgende. Noord speelt 3♦. In de tweede slag legt oost ♠2. De leider vraagt aan west: 'Hoe seinen jullie?' Op dat moment laat oost weer zijn ♠2 zien. West zegt: 'Revolving Discards.' De leider is boos omdat oost na zijn vraag ♠2 weer liet zien. Er is geen arbiter bij gehaald. Wat moet de arbiter nu doen, als die er wel bij gehaald was?

Rob:

Een duidelijke '**Recht 1** zaak'. Als de leider al om dit zaken **boos** moet worden gaat de lol er snel vanaf. We gaan de leider 'helpen' met een stukje metacommunicatie.

'Hier moet sprake zijn van een flink misverstand. Oost verleent extra service met zijn ♠2-replay waarmee hij west helpt het juiste antwoord te geven.' En op een eventueel protest van de leider pas je **Recht 6** toe: 'Geen bijzaken!'

Dit soort snelle ontbrandbaarheid niet belonen zal vooral preventief werken.

Zaak 3

Het gevoel om aan tafel te worden uitgenodigd en vervolgens regelen de spelers zelf hoe zij met de overtreding/fout omgaan.

Rob:

Heerlijk. Niets is zo aangenaam als spelers die graag een arbitercursus willen volgen. Ook moet ik denken aan een ezel met kar. Die huurden we voor een uur. Geheel tegen het gebruikelijke beeld van ezels wilde dit dier alleen maar stevig doorlopen. Ik moest voortdurend aan de teugels trekken om zelf te kunnen kiezen welke kant ik opwilde... We pakken: 3 Het recht van de macht. En omdat het ook nu niet gaat over de inhoud maar om de rolverdeling... zetten we onze versnelling op 'meta'.
'Allereerst mijn oprechte compliment voor jullie assistentie! Het liefst maak ik er een quiz van, maar daarvoor ontbreekt helaas de tijd. Vanaf nu mogen jullie actief meedenken en alleen antwoorden als ik je een vraag stel.'

Zaak 4

Ik voel me gewoon onzeker als ik moet arbitrerem. Gelukkig ben ik prima in staat om te zeggen "dat moet ik eens goed uitzoeken" of "nu beslis ik zus of zo, maar ik zal het na afloop overleggen met de andere arbiters".
Gek genoeg heb ik nog steeds geen enorme flaters geslagen, maar dat neemt mijn gevoel van onzekerheid niet weg. Uiteraard is de spanning niet aan alle tafels hetzelfde: de spelers - de lijn - de redenen van arbitrage hebben daar (in die volgorde) invloed op.

Rob:

Ik ben geen psycholoog en ik draag ook geen geitenwollen sokken!
Toch denk ik te weten waar de schoen wringt. Je vindt het erg als je in de fout zou gaan! Pas **Recht 5** toe! Je hebt het volste recht om het niet te weten!
Je bent van die hele onzekerheid af als je met een lach kunt vaststellen dat je een plank volledig missloeg. Door aan te bieden dat je graag helpt bij het schrijven van een 'beroepschrift', ben je volledig onkwetsbaar.

Zodra je accepteert dat je ondanks je inspanningen met veel overtuiging voor een verkeerde rechtzetting kunt kiezen, moet die spanning weg zijn.

Zaak 5

Het vervelendste is als mensen bot tegen elkaar doen. Ik heb meegemaakt dat een tegenstander ging zitten trillen aan tafel waar een parkinsonpatiënt zat. Zijn vrouw was helemaal ontdaan en sprak mij er over aan na de zitting. Ik kan er dan niets meer mee, maar vertelde wel dat ik bij iedere onenigheid aan tafel kom en probeer de zaken op te lossen.

Op een recente drive hadden mensen onenigheid over een verspreking, zei dat ♥H gespeeld moest worden van tafel, maar had uit de hand de aas gespeeld. Tegenstander eiste dat de heer gelegd werd, ik werd niet ontboden, daarna ging de leider bij iedere slag de tegenstander uitschelden. Toen mocht ik 😊.

Rob:

Parkinson-imitatie

Als mensen bot tegen elkaar doen is dat vervelend én een ernstige overtreding! Symptomen van een ziekte imiteren is nóg een trap erger.

De arbiter kan daar wel degelijk tegen optreden. Je kunt een speler zelfs schorsen, zie **Regel 3**. Toch gaat mijn voorkeur uit naar het toepassen van **Recht 8**: Uitgaan van het positieve. Met als reactie:

'Er ligt een bijzonder groot probleem. Je scheen namelijk bewegingen te maken die lijken op een symptoom van de ziekte waar deze meneer aan lijdt. En het laatste wat jij wilt is dat ook maar kan worden vermoed dat je dat bewust deed. Ik vind het fijn als je dat mogelijke misverstand meteen opheft.'

Verspreking

Zodra de sfeer aan tafel vervelend is beginnen we met **Recht 3**: Het recht van de macht. Geen enkele speler heeft het recht om eisen te stellen! Je kunt beginnen met: 'Wie eisen stelt of op andere wijze voor arbiter speelt, knabbelt aan mijn boterham!'

'Wie spelers uitscheldt solliciteert naar een afscheidsfeest.

Op deze club, of op dit toernooi, wordt beslist niet gescholden en ook niet voor eigen rechter gespeeld.

Ik maak even een rondje en kom dan weer terug. In die tussentijd zijn alle kwetsende opmerkingen teruggenomen.'

Zaak 6

Hoe te reageren als een invaller en geen lid vd club zegt tegen de arbiter:
'Je weet er niets van, ga maar terug op les.'

Terwijl die invaller totaal geen kennis had vd spelregels.

Het ging over verplicht alerteren wat deze speler niet deed.

Zijn partner opende met 4 punten terwijl hij wist dat het zwak was maar niet alerteerde.

Rob:

Recht 8, uitgaan van het positieve geeft veel aangename handvatten. Vooral als je iets van boosheid op voelt komen, met als redelijk voorspelbare reactie: 'Wie denk jij wel dat je bent?', kan de andere - positieve - benadering gelijk dat gevoel van boosheid laten omslaan in het tegenovergestelde: een aangenaam gevoel. Ik geef een paar beginzinnen.

- a. 'Hoe lang maak je al deel uit van de Examencommissie?'
- b. 'Dat klinkt aantrekkelijk. Hoeveel zet je in?'
- c. 'Tot zover het grappen maken; we gaan nu arbitreren!'
- d. 'Fout! Maar ik geef je een herkansing: Wat staat in art. 74 B 5?'
- e. 'Wie is verantwoordelijk voor deze gast?'

De strekking van deze opstelling is dat jijzelf jouw stemming bepaalt, en niet de eerste de beste naar binnengewaaide kwakbol! Inderdaad, even een vleugje van **Recht 6** 😊.

Natuurlijk kun je ook verontwaardigd reageren, maar daarmee geef je de ander ongemerkt toch een stuk macht.

Na je beginzin ga je niet in discussie! **Recht 3**, jij hebt de macht! En die kun je gemakkelijk toepassen. Bijvoorbeeld door tegen de gast te zeggen: 'Nu even stil!' Waarna je je arbitragewerk voortzet.

Zaak 7

Als de bridgers op de betreffende club gewend zijn dat de "oude" arbiters altijd zonder boekje arbitreren, heb ik al eens te horen gekregen op het moment dat ik de App gebruikte, we kunnen het ook aan de andere Arbiter vragen, want die kent de regels uit zijn hoofd. Heb ik mij niets van aangetrokken, maar toch.

Hetzelfde dat een ervaren arbiter aan onze tafel moest arbitreren en het anders zei dan dat ik dacht. De arbiter bleef nog bij te tafel staan etc. Terwijl ik wist dat het niet klopte heb ik logisch niets gezegd en ben het thuis gaan opzoeken, en ja hoor, mijn eigen conclusie was juist. Het gaat hier niet om gelijk te krijgen, maar dat je zelf gaat twijfelen omdat het zo'n ervaren arbiter is. Kwestie van zelfvertrouwen is natuurlijk een punt vooral als je bij de ervaren bridgers moet arbitreren.

Rob:

Een bekend verschijnsel. Goed om je daar niets van aan te trekken. We weten dat zelfs mét het boekje in de hand arbiters tot een verschillend oordeel kunnen komen. Breek mij de bek niet open! 😊

Voor dit soort opmerkingen is **Recht 6** gemaakt! Geen bijzaken!

En natuurlijk zal het voorkomen dat jij met jouw kennis en inzicht denkt aan een andere rechtzetting/toepassing van de spelregels. In dat geval is het van het grootste belang om het gevoel van gezichtsverlies te voorkomen. Dan niets daarover zeggen, gaat mij te ver. Je kunt twee dingen doen:

- a. Je noemt jouw mogelijke rechtzetting met de vraag wat aan deze zaak moet worden veranderd om tot die rechtzetting te komen.
- b. Je loopt na de ronde of na afloop even naar de arbiter waarop je jouw visie geeft.

Zaak 8

Ik heb een aantal jaren in België gewoond. De Bridgeclub bestond uit 50% Belgen en 50% Nederlandse Belgen.

In België heb ik mogen meemaken, dat er erg gesloten sociale groepen zijn. Je hoort bij een groep en je gedraagt je ook "in het belang van de groep." Er werd verwacht, dat je je eigen mening ondergeschikt maakte aan het belang van de groep.

Vooraf de Nederlandse Belgen, die voor veel geld hun zaak hadden verkocht en nu bezig waren met het vermaak in het leven hadden nogal de attitude: *Ik heb geld, dus ik heb gelijk.*

Dit gedrag was ook op de Bridgeclub te signaleren. Werd er een arbitrage beslissing genomen ten nadelen van "een mindere" (de mindere was vaak de arbiter, die minder geld had) dan werd duidelijk te verstaan gegeven, dat zij de beslissing niet accepteerde.

Er werd dan vaak een "ons kent ons persoon" ingeschakeld om toch gelijk te krijgen.

Een dergelijke attitude leidde nog wel eens tot conflicten. Vaak moest er een bemiddelaar(!) aan te pas komen om te zaak weer op te lossen.

Na zelf 15 jaar in de psychiatrie gewerkt te hebben, heb ik daar moeten "vechten" om mezelf te mogen zijn.

Op de clubs, waar ik nu speel en arbitreer kom ik ook vaker een attitude tegen van: "Jochie, ik speel op een veel hoger niveau, geef mij nu maar gelijk". Mensen die zich gedroegen zoals ik dat vroeger met vrienden uit drukten als: OSM-ers. (Ons Soort Mensen).

Rob:

Voorals als bepaalde figuren - al jaren - dit soort gedrag mogen vertonen, is het zaak om (snel) duidelijkheid te scheppen. In de eerste plaats moet je duidelijkheid hebben over de ruimte die jij van de club/het bestuur krijgt als arbiter. Je moet erop kunnen vertrouwen dat jouw correcte besluiten niet door vreemde krachten kunnen worden ontkracht. Uiteraard hebben we het dan niet over de inhoudelijke behandeling van een inhoudelijk beroep tegen jouw oordeel. Daar werk je zelfs graag aan mee. Ook moeten de clubleden worden geïnformeerd over de aangepaste stijl van arbitreren en zich daarover uitspreken in een ALV.

En met die duidelijkheid word ik graag geconfronteerd met patserig gedrag. Jawel. Jij ook! Want hoe je je ook voelt, als arbiter heb je de macht (**Recht 3**). Zelfs als je dat niet zou willen. ☺

Ook dan kan **Recht 6** een heerlijk recht zijn: geen bijzaken!

Zaak 9

Waar ik onzeker van werd was het spelen tegen, toevallig, onze voorzitter. Hij is ook arbiter A en wees mij op een - schijnbare - fout tijdens het spel en zei dat ik het als arbiter beter moest weten. Pats.

Na het spel vroeg ik of hij even mee ging buiten gehoorsafstand van de anderen en zei hem, dat ik het niet juist vond, dat hij mij dit zo had gezegd. Ik kreeg als antwoord, dat ik ook altijd zo direct was. Pats.

Arbiters moeten elkaar respecteren en niet afvallen. Zeker niet tijdens het spel. Daar word je onzeker van. Het is iets anders, als je elkaar corrigeert bij het arbitreren als daar om gevraagd wordt.

Rob:

Dat zijn confrontaties die duiden op een ijsberg. Als een voorzitter zo omgaat met een arbiter is er veel meer aan de hand. Alle reden voor een meta-gesprek. En je staat meteen op punten voor als jij daar de aanzet toe geeft. Zelfs als de voorzitter dan opeens met zware kritiek komt aanzetten kun je je toch wel even hardop afvragen waarom hij daarmee wacht tot jij het initiatief neemt voor een gesprek. Pats! 😊

Nee, ik mag niet zeggen dat je moet terug slaan. Dat gaan we ook niet doen. Door dat niet te doen spaar je de voorzitter, waardoor je al meteen een stuk krediet opbouwt.

Je kunt dat gesprek beginnen met:

'Ik wil even met jou praten over hoe wij met elkaar omgaan. Ik wil niet dat jij aan de tafel iets zegt als: 'Dat moet jij als arbiter beter weten!' En toen ik jou daarop aansprak gaf je een reactie alsof ik dat ook naar jou doe. Mijn eerste vraag luidt daarom: wat is er nu eigenlijk écht aan de hand?'

Zaak 10

Twee weken geleden een arbitrage gehad waarbij Zuid een bieding wilde doen (=pas), het paskaartje (bijna?) had losgelaten maar toen bedacht dat hij op het openingsbod van partner niet mocht passen, en biedkaartjes uit de biddingbox trok. Echter, West had al vliegensvlug (=bijna gelijktijdig) een bod gedaan. Arbitrage. De gemoederen aan tafel liepen hoog op waarbij het stemvolume van de Oost/West spelers dermate opliep dat andere spelers in de speelzaal zich hier aan ergerden. Zuid werd beschuldigd van liegen en West dreigde zelfs niet verder te willen spelen als het op deze manier moest gaan. Enfin, de gemoederen gesust, de Zuidspeler apart genomen, gearbitreerd en vervolgens is de ronde zonder verdere problemen uitgespeeld. Na afloop van de avond heb ik OW apart genomen, hen vriendelijk verzocht om onder alle (!) omstandigheden hun kalmte te bewaren, ik dat een volgende keer niet accepteer en er een procedurele straf volgt, en dat een arbiter onder alle(!?) omstandigheden toch tot een rechtvaardige arbitrage kan komen. De Zuidspeler kwam ook naar mij toe en verzocht om een toelichting op de arbitrage. Deze accepteerde hij zonder morren.

Het voorval geeft op zich een onprettig gevoel gezien het tumult dat aan tafel ontstaan is en dat anderen zich aan het gedrag van bepaalde spelers geërgerd hebben. Het onprettige gevoel ontstaat niet omdat de arbitrage daardoor bemoeilijkt wordt. Ondanks alles blijf ik met plezier arbitreren en vind elke arbitrage een nieuwe uitdaging.

Rob:

Ik heb hier niets aan toe te voegen. Het resultaat bewijst de uitstekende aanpak. **Recht 3** het recht van de macht is hier uitstekend toegepast.

Als de emoties aan een tafel ook duidelijk merkbaar zijn aan de andere tafels, waardoor - ondanks de uitstekende afhandeling - toch een vervelend gevoel bij jou blijft hangen, kun je - onder de vlag van **Recht 1**, met veel plezier arbitrerend, van de nood een deugd maken. Vertel voor aanvang van de volgende zitting aan de clubleden dat de emoties van vorige week aan één tafel, zeker niet binnen de grenzen van die tafel bleef. Dat het ontstane probleem geheel is opgelost. En dat we met z'n allen mogen vaststellen dat met wederzijds respect en vertrouwen boosheid niet kan ontstaan.

Zaak 11

Oost biedt met 4 punten 2♦.

Zuid heeft 13 punten met een 3-kaart harten, een 2-kaart schoppen, 3-kaart ruiten en een 5-kaart klaveren, en wacht af wat West biedt.

West past, heeft 9 punten met een 5-kaart schoppen, 4-kaart harten, 2-kaart ruiten en een 2-kaart klaveren.

Noord vraagt aan west: Wat betekent 2♦?

West zegt zwak (en niet zwakke twee in ruiten), waarop noord met 13 punten doublet zegt.

Oost past en zuid biedt zijn langste kleur: 3♣, waarop iedereen past.

Eindresultaat: een top voor OW, want iedereen biedt 3SA met 26 punten.

Probleem:

Zuid zegt tegen west: je had meteen moeten alerteren en niet nadat noord naar de betekenis vroeg.

West is een gastspeler en wist dat 2♦ zwak is in **ruiten**.

Zuid (gediplomeerd arbiter) zei dat hij het niet eens was met de uitslag.

Toen zei de gastspeler: Je weet er helemaal niets van, ga maar terug op cursus!!!

Nu komt het: Zuid dat was ik 😞 en kon ook geen arbiter roepen want arbiter 2 was wegens ziekte niet aanwezig.

Overigens ik werd gesteund door het bestuur en wedstrijdleider waarop een week later excuus werd aangeboden door de gastspeler.

Ik vond dit een nare ervaring.

Rob:

Op zich zie ik geen echt probleem als een opening van 2♦ niet wordt gealerteerd. Want wat voegt het Alertkaartje toe? Zelfs als 2♦ kracht belooft met echte ruiten moet worden gealerteerd, omdat dat ongebruikelijk is. Los van de vreemde uitleg (zwak zonder lengte?) moet zuid met zijn openingskracht mee na partners doublet veel krachtiger bieden.

De enige overtreding die ik kan vaststellen staat niet áchter '*nu komt het*', maar ervóór. Wat haalt een gastspeler in zijn hoofd met zijn opmerking naar zuid? Zelfs als een speler ernaast zou zitten, blijven we hoffelijk; zéker gastspelers.

Zonder collega-arbiter hebben we wel een lastig probleem als iets gekk aan onze eigen tafel gebeurt. En ook dan moet dat nare gevoel in ieder geval wég!

Dat kun je - als tafelman - doen met: 'Even voor alle duidelijkheid, ik vind dat dit soort opmerkingen niet past, niet voor clubleden en zéker niet voor gasten.' Want niet alleen arbiters, maar ook de spelers hebben verschillende onvervreembare rechten!

Zaak 12

Ik ben weleens onzeker.

Als ik mijzelf na ga dan komt dat omdat ik niet zeker ben en ook omdat die gene die om arbitrage vraagt het misschien nog beter kan weten dan ik zelf.

Rob:

Recht 5, Het recht om het niet te weten en/of te begrijpen, geldt vooral aan tafels met spelers die door hun opleiding en/of ervaring het beter zouden moeten weten dan jij. Niet zelden voelen juist de wat zwaardere wedstrijdleiders een extra druk, omdat de hele omgeving weet/meent dat die geen fouten (kunnen) maken.

Neem mijzelf... Ik schrijf met Siger Seinen en Ron Jedema de Spelregelrubriek in 'Bridge'. Logisch dat de meeste bridgers dan aannemen dat ik alles wel weet. En omdat ook ik graag leun tegen Recht 5 voel ik geen enkele extra druk. En terecht!

Zaak 13

Ik heb grote gehoorproblemen en dat brengt op zich een (on)gezonde spanning met zich mee tav vraag of ik het probleem ter plekke goed in beeld kan krijgen. Ik maak van de nood meestal een deugd door vrij streng te zijn in wie wel en wie niet iets mag zeggen en op welk moment.

Specifieke situaties die het moeilijkst maken zijn die:

- waar de **impliciete** suggestie of conclusie zou kunnen zijn dat je iemand van 'valsheid' of 'oneerlijkheid' beticht. Denk aan artikel 25A, 'change of mind, denkpauze, mispakken?, etc".
- waar slimme spelers bij betrokken zijn op wier gedrag in de wandelgangen wel kritiek wordt geuit, maar waar formeel nog weinig 'bewijsmateriaal' voor is om ze 'toe te spreken'. Zo'n geval heb ik momenteel wel bij de hand. Z heeft:

♠ VBTxxx

♥ AB

♦ x

♣ AHxxx

en opent 1♠.

West volgt 2SA met een 8-punter en 5-4 laag.

Noord biedt 3♠ (heeft oa ♠Axxxxxx mee).

Zuid vraagt naar de betekenis van 2SA:

uitgelegd als sterk, maar als unusual bedoeld. Unusual staat niet op de kaart.

Zuid past op 3♠. Er liggen 12 slagen binnen bereik en er is ook een keer 6♠ uitgeboden.

Het 'slimme' paar, net uit de a gedegradeerd, zat OW. Het NZ paar was een echtpaar op leeftijd dat ik nog niet uit de B zie promoveren. Hier spelen ook niveau(verschillen) een rol. Persoonlijk vind ik de zuidhand voldoende om in elk geval 4♠ te bieden. Maar voor dat B-paar ligt dat misschien weer anders.

Ik werk aan een oplossing en, als voorzitter van de TC, heb ik afgesproken dat we dat ene paar toch gaan 'vermanen' en dat ze duidelijker moeten zijn over de aard van vooral het ene beestje. Ik nijd er naar ze vaker het nadeel van de twijfel te geven. Ook ga ik met het paar dat zich benadeeld voelde in gesprek om ze te laten weten dat de situatie gemengde gevoelens opleverde en dat we naar het andere paar actie hebben ondernemen of zullen nemen. Ik denk dat het een goede zaak is dat de arbiters hun overwegingen (meer) delen. En ja, ik verwijs altijd naar een beraad achteraf. Dat is dan niet formeel een protestcommissie maar wel iets met een vergelijkbare functie.

Rob:

Het is goed om met zo'n paar in gesprek te gaan. Afstemmen wat beslist niet de bedoeling is. En het belangrijkste doel daarvan kun je je eigen gevoel noemen. Want ook al gaat het om een ander paar, het voelt toch vervelend. Feitelijk valt dit gesprek dus onder **Recht 1**.

Zaak 14

De meest problematische situaties doen zich voor bij koppige, eigenwijze spelers. Laatst had ik er een die schreeuwde dat hij een andere arbiter wilde. Zijn zaak is later nog door anderen bekeken en die kwamen tot hetzelfde oordeel als ondergetekende aan tafel. Dat was goed voor het zelfvertrouwen. De betreffende speler is later apart genomen en heeft, op zijn manier, excuses aangeboden. Zand erover.

Die 'koppigheid' van sommige spelers gaat vaak gepaard met onvolledige en foutieve kennis van de spelregels.

Rob:

Een schreeuwende speler schreeuwt om **Recht 3**: Het recht van de macht! Een dergelijke houding hoef je zeker niet te belonen, integendeel! Zelfs als die speler volledig gelijk zou hebben, geeft dat geen enkel recht op geschreeuw! Dat is de eerste les die hij moet leren. In zijn belang, maar zeker ook in het belang van de club. Ja, ook van jou ☺. Merk op dat ik niet spreek over een schreeuwer, maar over geschreeuw... Over gedrag dus, dat veranderbaar is, en ook direct móét veranderen! Ongeacht de mate van kennis. Is hij nou helemaal besodemieterd! ☺

Zaak 15

Gisteren zat ik aan een bridgetafel waar het volgende geboden werd.

West (15ptn 5-krt ♠)	Noord (12 ptn 6-krt ♥)	Oost (10 ptn geen 5-krt)	Zuid (3ptn 3-krt ♥)
2♠	1♥	pas	2♥
pas	3♥	3♠	pas
	pas		

Na het spelen is West zeer onaangenaam verrast dat Zuid 3 pt. heeft. Er zit namelijk 4♠ in. Er is zelfs 4♠+1 gespeeld.

Zuid zegt: dit mag! Arbiter is er niet bij gehaald!

Mijn vraag is, wat moet je in zo'n geval doen? Er wordt verwacht dat zuid minimaal 5 ptn. heeft. Vandaar de pas na 3♠.

Ik zat zelf West.

Geen arbiter erbij gehaald, want ik was de enige arbiter gisteren.

Rob:

In zo 'n geval kun je **Recht 5** toepassen. Je verklaart dat je arbiter bent, beslist niet aan je eigen tafel wil arbitrereren, en dat je niet kunt inschatten wat een arbiter hiervan vindt. Om die reden zeg je toe het spel op te schrijven en te zullen voorleggen aan een collega. Jij hebt immers net zoveel recht op een eerlijk oordeel als je clubgenoten.

Overigens kan de verdeling van zuids hand heel goed het 2♥-bod rechtvaardigen. Bridge is nu eenmaal te mooi en te veelzijdig om in concrete punten te vertalen.

Zaak 16

Ik speel tegen mijn partner van een andere speeldag. Gemakshalve even A (mijn partner andere speeldag) en B (de partner van A) genoemd.

Onder het bieden van A en B gebeurt het volgende.

Op weg naar slem (wat later blijkt) zit B te zuchten en te steunen en: 'Goh wat moeilijk', en: 'Wat doe ik?' Zit te draaien op haar stoel etc.

Ze biedt uiteindelijk harten (is de 4e kleur) maar wordt niet gealerteerd door A. Mijn partner van die dag vraagt naar uitleg en er wordt door A verteld dat het waarschijnlijk echt is. Daar gaat ze van uit. (Ze spelen overigens wel de 4e kleur). Uiteindelijk belanden ze in slem.

Waarom gaat A er vanuit dat het echt is. Komt dat door het zuchten en steunen?

Ik voel me dan zeer ongemakkelijk aan tafel omdat ik er eigenlijk wel wat van wil zeggen, maar omdat A een zeer goede vriendin is, vind ik dat lastig.

Rob:

Door onze arbiterervaring en spelregelkennis zien we meer (verboden boodschappen) dan de gemiddelde bridger. Daardoor kunnen en zullen we ook sneller het gevoel krijgen benadeeld/gepiepeld te worden door méér dan legale uitwisseling van informatie tussen tegenstanders.

Recht 8 kan uitstekend helpen: uitgaan van het positieve. In plaats van 'in de aanval' kies je voor een beschermende actie... Dat kan met de volgende woorden aan B:

'Ik wil even iets zeggen over het biedverloop. Met jouw zuchten, steunen en 'Goh, wat moeilijk', maak je het héél lastig voor je partner. Want die weet dan - net als wij - dat de boodschap van het uiteindelijke bod niet strookt met jouw verdeling en/of kracht. Je partner mag namelijk zelfs niet de suggestie wekken dat ze van die extra informatie gebruik maakt.'

Op argwanende reacties kun je eerlijk antwoorden dat je dit alleen zegt in hún belang. Omdat jij er alleen maar voordeel van kan hebben. Jij mag die informatie immers wél gebruiken. En als een arbiter niet uitsluit dat de eigen partij daar voordeel van heeft, kan die het resultaat aanpassen. Belangrijke voorwaarde is wel dat je dit moet kunnen zeggen zónder in de lach te schieten. En als je ook echt lachkriebels voelt, is het doel bereikt: ook als zittende - dus passieve - arbiter, beleef je plezier aan een onregelmatigheid...

Zaak 17

Als WL krijg ik regelmatig een vervelend gevoel bij het behandelen van de klok. Ik leg regelmatig uit dat van de leden wordt verwacht dat ze, na het 5-minutensignaal, geen nieuw spel meer mogen beginnen.

Ik houd daar zoveel mogelijk toezicht op en verzoek regelmatig het spel in te pakken en "niet gespeeld" in te vullen. Omdat ikzelf meespeel heb ik geen ogen in de rug en kan ik niet op zes plaatsen tegelijk zijn. Een gevolg daarvan is, dat ik soms wordt geconfronteerd met opmerkingen als: "waarom moesten wij stoppen en waarom Klazina en Kobus niet?"

Een tweede item hangt daarmee samen.

Het zijn steeds dezelfde paren die een spel niet kunnen spelen wegens tijdgebrek. Daardoor wordt hun zittingpercentage berekend over 21 of 22 spellen.

Omdat voor alle spelers dezelfde voorwaarden gelden, worden deze speler dus bevoordeeld omdat zij voor hun 21 spellen beduidend meer tijd krijgen dan de andere spelers die in dezelfde tijd 24 spellen moeten afhandelen.

We spreken deze spelers daar op aan maar er komt geen verbetering.

Ook een preek aan het begin van de avond (wacht met nakaarten tot na de 4 spellen etc.) helpt niet.

We hebben in de WR-commissie al eens gesproken over consequenties (aftrek) maar durven dat niet door te voeren.

Onze club is in eerste instantie een gezelligheidsclub; daar tegenover staat dat er wél op wedstrijd niveau gespeeld wordt en daarvoor gelden voor iedereen regels.

En het naleven daarvan is weer een voorwaarde voor een gezellige avond.

En zo draaien we in een circeltje rond.

Rob:

Angst is een slechte raadgever. Wat vind je van de volgende regel:

1. Op het moment dat de klok gaat voor het wisselen, wordt gekeken naar het pc-scherm. Tafels die volgens dat scherm nog niet op groen staan, worden genoteerd als tijdoverschrijding.
2. Aan het eind van de avond wordt gekeken welke paren genoteerd zijn. Elk paar dat driemaal of vaker is genoteerd, krijgt 2% korting op de zittingscore.
3. Een tafel wordt níét genoteerd als:
 - aan die tafel een arbiter zit die van tafel is geroepen voor het uitoefenen van zijn functie.
 - de spelers aan die tafel buiten hun schuld niet op tijd konden beginnen.

Merk op dat een paar het wel héél bont moet maken om drie keer over de tijdsschreef te gaan. Als zes ronden wordt gespeeld gaat het dan om drie van de vijf ronden. De zesde (laatste) ronde kun je de klok al stopzetten/opruimen voor het eind van die ronde.

De grootste kracht van deze regeling is de preventieve waarde. Spelers weten nu dat ze geen tijd moeten verspillen. Door voorrang te geven aan het spelen, en complimenten te bewaren voor na het laatste spel, is de kans groot dat aan het eind van elke ronde méér tijd over is voor sociaal contact dan zonder regeling tussen de spellen door.

Voordat je met de regeling start kun je aan de spelers die meer tijd nodig hebben als club aanbieden met hen te zoeken naar de oorzaak daarvan en naar een mogelijke oplossing.

Zaak 18

Een paar gaf desgevraagd van een bepaald bod als uitleg: 'Muiderberg'. Na afloop van het spel werd ik erbij gehaald door de tegenpartij: die Muiderberg bleek wel een vijfkaart hoog en een vierkaart laag te bevatten maar de betreffende speler had 0 punten i.p.v. de 6-10 die iedereen bij de uitleg Muiderberg verwacht. Ik heb hem niet aan zijn verstand kunnen peuteren dat deze uitleg niet mag en dat hierdoor de tegenpartij niet op het juiste bod kwam.

Rob:

Met referte aan mijn reactie op zaak 18 merk ik op dat deze hand niet door mijn controle komt. Met een 7-6-verdeling en nul punten zie ik genoeg compensatie voor een Muiderberg, mits partner ook rekent op 6-10 punten. Maar als je met een 5-4 ook voor Muiderberg kiest, zie ik geen reden om aan te nemen dat deze afwijking alleen nu gebeurt. En de tegenstanders moeten nu eenmaal dezelfde informatie hebben als de partner van de Muiderberger...

In deze zaak is **Recht 6** een belangrijke. Stel **niet** het overtuigen van een speler als doel.

Geef duidelijk aan wat de voorwaarden zijn van een Muiderberg, dat afwijkingen daarop (zoals een zwakke 6-kaart in de hoge kleur, of minder punten met een grilligere verdeling) alleen zijn toegestaan als daar een duidelijke compensatie voor is. En dat het aan hem is om dat wel of niet van jou aan te nemen, maar dat alleen de arbiter bepaalt of wel of niet sprake is van een overtreding. En in deze zaak is dat een duidelijke overtreding en behandel je die ook als zodanig!

En verder: geen bijzaken! Wat hij er verder van vindt is nog minder dan een bijzaak!

Zaak 19

Ik werd geroepen voor een bod voor de beurt. West was geveer en opende 1♣. Nadat noord had gepast en oost nog nadacht, bood zuid 2SA. Voor de beurt dus.

Ik oordeelde dat zuid nu in zijn eerste beurt moest passen. Oost paste en zuid ook, waardoor west 1♣ moest spelen.

'Dat is de grootst mogelijke onzin', zei noord meteen, met lichte irritatie in zijn stem.

'Leuk dat je dat spelregelboekje bij je hebt, maar je houdt het kennelijk op z'n kop!'

En inderdaad, helaas heeft noord gelijk, realiseerde ik mij meteen. Zuid heeft helemaal geen pasplicht. Toen ik mijn fout toegaf, en begon te vertellen dat zuid geen pasplicht had, begon oost echter te mekkeren met:

'Ja zeg, wie is hier nu de arbiter? Ik vind dat noord jouw mening moet respecteren; als hij het er niet mee eens is moet hij achteraf protest aantekenen. En de toon waarop hij dat zei staat mij ook niet aan!'

Ik voelde mij in deze situatie doodongelukkig.

Rob:

Dit is een prachtige situatie voor **Recht 2**: Het recht om van rechtzetting te veranderen, **Recht 3**: Het recht van de macht en **Recht 5**: Het recht om het even niet te weten. En als je die drie rechten dan ook nog combineert met **Recht 8**: Uitgaan van het positieve, en de spelers verheft tot een stukje **metacommunicatie**, kan er iets heel moois ontstaan!

Ik denk aan:

'Ik trap even op de rem. We beginnen met een vertraagde herhaling van wat we tot nu toe aan het doen zijn:

1. Zuid bood voor zijn beurt.
2. Ik nam de volledige vrijheid om een totaal verkeerde rechtzetting uit te spreken.
3. Noord voelde daardoor een sterk gevoel van onrecht.
4. Dat gevoel was te hevig voor noord om dat in een hoffelijke vorm te gieten.
5. Wat tegelijk voor noord pleit is, dat hij met zijn reactie afziet van een scoregarantie van minstens 60%. Heel sportief dus!
6. Mijn voorgenomen rechtzetting was helemaal fout. En ik neem mijn recht om dat onmiddellijk te corrigeren. En - voor de goede orde - als blijkt dat ook de nieuwe rechtzetting verkeerd is, pas ik die óók aan!

Vervolgens leg je de actuele rechtzetting uit.

Als je deze tekst duidelijk en vol overtuiging uitspreekt, zal dat in de praktijk voldoende zijn om alle kikkers weer in de kruiwagen te krijgen.

Zaak 20

Gisteren werd ik na de bridgemiddag aangesproken over een paar dat na 1SA een volgebod deed van 2♦. Zij had 5 punten en een 5-kaart ruiten. Hierdoor kwamen zij niet in het juist contract.

Ik weet dat dit paar vaker met zeer weinig punten meebieden. Zij alerteren niet! Helaas ook geen systeemkaart. Ik persoonlijk vind dat zij wel moeten alerteren dat zij zwak meebieden.

Wat is nu de juiste houding voor de arbiter?

Rob:

Als arbiter kun je ze erop wijzen dat zónder alert de tegenstanders op meer kracht rekenen dan de partner. En dat mag niet in bridge; we strijden met open vizier.

Je mag ze wél laten kiezen: of gewoon alerteren of 'alerteren OP'.

Ik zie je denken... *Alerteren OP* is Alerteren Onder Protest ☺. Ze hoeven het niet met je eens te zijn, als ze maar wél alerteren! En dat alles vertel je met een volle lach!

Maar eerlijk gezegd denk ik niet dat jij dat zonder lachen zou kunnen vertellen... ☺

Slotbeschouwing

Als je na het lezen van deze 20 zaken twijfelt of je als arbiter al die rechten uit je hoofd moet leren, ben je op de goede weg. Want natuurlijk ga je dat **niet** doen. Je doet het automatisch goed als je ervan overtuigd bent dat jij arbitreert in het belang van de spelers. Ook dat de spelers alle reden hebben om daar blij mee te zijn. Elke aanval op jouw persoon, bewijst een verkeerd beeld van 'wat we nu eigenlijk aan het doen zijn'.

Maak ook onderscheid in reacties van spelers waarover je wel of niet wilt discussiëren. Als je meent dat je rechtzetting en onderbouwing duidelijk genoeg hebt gegeven, en jouw bereidheid te helpen bij het schrijven van een protest/beroep, ga je niet in discussie. Zaak 20 is daar een duidelijk voorbeeld van...

Je stopt gesputter met metacommunicatie, maar ook met iets als: '*Neem ik mee*', of '*Kom ik later op terug*', met het vaste voornemen daar niets meer mee te doen! *Meenemen* geeft dat al aan, en *later* is en blijft *later*...

Zolang jij alleen maar service wilt verlenen, én daarbij de regie houdt, ben je de ideale arbiter.

Veel plezier!

Rob